

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **P. D.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 15 września 2022 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w Kielcach o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Przed Sądem Rejonowym w Rzeszowie zawisła sprawa P. D., oskarżonego o składanie fałszywych oskarżeń i zeznań, tj. czyny z art. 234 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i z art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. Status pokrzywdzonych w tej sprawie mają, między innymi, czterej sędziowie Sądu Rejonowego w Rzeszowie.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2022 r., sygn. akt II Ko 155/22, działając na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. i art. 42 § 1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 43 k.p.k., wyłączył wszystkich sędziów i asesorów orzekających w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie od rozpoznania przedmiotowej sprawy i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kielcach.

Sąd Rejonowy w Kielcach, postanowieniem z dnia 17 czerwca 2022 r., sygn. akt IX K 630/22, na podstawie art. 37 k.p.k. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie tej sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie

argumentując, że Sąd ten jest właściwy miejscowo do jej rozpoznania oraz że tryb przekazania sprawy przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie budzi wątpliwości co do jego skuteczności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 37 k.p.k. Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu następuje tylko w wyjątkowych sytuacjach. Do okoliczności przemawiających za przekazaniem sprawy należą między innymi sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie (choćby mylne) o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny przez sąd właściwy. Obowiązek wykazania, że w konkretnej sprawie zachodzą takie przesłanki spoczywa na sędziu występującym z inicjatywą w trybie art. 37 k.p.k.

Argumentacja przedstawiona przez Sąd Rejonowy w Kielcach okazała się w tym względzie zupełnie nieprzekonująca. Przede wszystkim nie wskazuje, dlaczego rozpoznanie sprawy P. D. przez ten Sąd mogłoby skutkować zagrożeniem dobra wymiaru sprawiedliwości. Sąd występujący z inicjatywą na podstawie art. 37 k.p.k. skupił się natomiast na kwestionowaniu decyzji o przekazaniu mu sprawy przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie w trybie art. 43 k.p.k. wskazując, że brak było podstaw do jej podjęcia, skoro nie wszyscy sędziowie Sądu Rejonowego w Rzeszowie złożyli wnioski o wyłączenie od rozpoznania sprawy.

Tymczasem, co oczywiste, przekazanie sprawy przez sąd wyższego rzędu w tym trybie (podobnie na podstawie art. 36 k.p.k.) jest wiążące dla sądu, któremu sprawę przekazano. Decyzja w tym przedmiocie, której podjęcie podyktowane jest wystąpieniem szczególnych okoliczności określonych w ustawie, jest zastrzeżona do wyłącznej kompetencji sądu wyższego rzędu nad sądem właściwym do rozpoznania sprawy. Nie jest też możliwe zaistnienie sporu o właściwość w trybie art. 38 § 1 k.p.k. między sądem, którego właściwość została ustalona z delegacji przy zastosowaniu art. 43 k.p.k. i sądem wyższego rzędu, który ustalił tę

właściwość (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2022 r., I KZP 11/12).

Wszystko to prowadzi do wniosku, że okoliczności powołane przez Sąd Rejonowy w Kielcach nie mają w tej sprawie żadnego znaczenia i nie mogą być brane przez Sąd Najwyższy pod uwagę przy orzekaniu o zasadności wniosku złożonego w trybie art. 37 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze i oceniając, że w niniejszej sprawie nie zachodzi zagrożenie dobra wymiaru sprawiedliwości, uzasadniające skorzystanie z instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[as]